

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
18/364

Vår ref
18/2095-3

Dato
18. juni 2018

Høring regionreformen - ny forskrift om myndighet mv etter kulturminneloven og andre oppgaver

Kunnskapsdepartementet viser til alminnelig høring av 21. mars 2018 av utkast til ny forskrift om myndighet mv. etter kulturminneloven og andre oppgaver.

Formålet med kulturminneforvaltningen er ikke bare å ta vare på gjenstander og kulturmiljøer, men å ta vare på dem på en måte som ivaretar dem som vitenskapelig kildemateriale for ettertiden. Derfor er det viktig at forvaltningen blir mest mulig helhetlig og enhetlig, og at det er faglige vurderinger som vektlegges tyngst når det skal tas beslutninger om tillatelse til inngrep. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Stortinget har gitt tilslutning til å overføre dispensasjonsmyndigheten i kml § 8 første, andre og fjerde ledd, fra Riksantikvaren til fylkeskommunene. Riksantikvaren skal rendyrkes som direktorat, men får også ansvar for å definere og forvalte kulturminner og kulturmiljøer som er av særlig stor nasjonal verdi, jfr. § 2 sjette ledd i ny forskrift. Det er avgjørende for den kulturhistoriske forskningen at både kulturminner og deres landskapskontekst blir ivaretatt på en god måte. Riksantikvaren bør derfor utarbeide retningslinjer og rutiner som sikrer en mest mulig helhetlig forvaltning av kulturminnene i alle deler av landet, i tillegg til å sikre lik forvaltningspraksis overfor tiltakshaverne. Det er viktig at Riksantikvaren i § 7 tredje ledd i ny forskrift, gis mulighet til å gripe inn i saker som er i strid med faglige tilrådinger i saken, og at de skal være klageinstans etter § 13. Riksantikvaren må fortsatt ha myndighet til å fastsette kostnader for arkeologiske undersøkelser, slik at kostnader ved tiltakene håndteres adskilt fra behandlingen av dispensasjonssøknader. Dette blir særlig viktig i tilfeller der fylkeskommunene kan få en tredje rolle, som tiltakshaver ved bygging av skoler og veier.

Samarbeidsplikten fra forrige forskrift bør videreføres, og utvides til å gjelde mellom fylkeskommunene som beslutningsmyndighet.

Den oppgaven som skal overføres til fylkeskommunene krever både høy kompetanse og tilstrekkelig kapasitet. Det vil kreve mye ressurser når ett fagmiljø hos Riksantikvaren skal erstattes av 11 fagmiljøer i fylkeskommunene. Kunnskapsdepartementet støtter forutsetningen om at overføringen av oppgavene må skje gradvis, i tråd med tilføring av ressurser og oppbygging av kompetanse. Dette er viktig for både å sikre nødvendig faglighet i beslutningene, og fremdrift i prosessene. Kunnskapsdepartementet forutsetter at Klima- og miljødepartementet vil følge utviklingen av kulturminneforvaltningen nøye når den nye forskriften trer i kraft, og vurderer om det er behov for å evaluere den nye arbeidsfordelingen etter noen år.

Med hilsen

Trude Wessel Eide (e.f.)
avdelingsdirektør

Ellen Carine Smogeli
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer